

Zanimive vesti iz življenja naših ljudi po ameri- ških naselbinah

Iz Broughton, Pa., se poroča, da se je tam nastanil prvi slovenski odvetnik v državi Pennsylvaniji, Mr. Ludwig Zupančič, ki je izvršil svoje šole v Pittsburghu. Oče mu je umrl pred 14. leti in mladi fant je delal in študiral, da si je končno priboril življenjski poklic.

V Walsenburg, Colo., je povozil vlak rojaka John Pudara, ki zapušča tam sina in več sorodnikov.

V South View Park, Pa., se je ponesrečil rojak Perešutič. Zmečkalo mu je dlan leve roke in zdravnik je moral narediti šest šivov.

Poročano je že bilo o smrtni avtomobilski nesreči Franka Freliha. Pri tej nesreči je bil Frelihov tovariš Louis Germovšek težko ranjen in odpeljan v bolnišnico v Pittsburgh. Dne 23. novembra pa je Germovšek podlegel poškodbam na nenavaden način. Omračil se mu je um in je v tem stanju izvršil samomor v bolnišnici. Star je bil 42 let in je bival 25 let v Ameriki.

V Kansas City, Kans., je umrl Peter Špehar, star naseljenec, doma iz Adlešić pri Črnomlju. Zapušča vdovo in več odraslih otrok. Po poklicu je bil brivec in gostilničar.

Po nekaj dnevih boleznih pljučnice je v Ely, Minn., preminul Joe Tanko, samec, doma iz Dolenje vasi pri Ribnici.

Pljučnica je, pokopala rojaka Frank Zupanca v Diamondville, Wyo. Ranjki je bil star 52 let in doma iz Rajhenberga na Štajerskem. Zapušča ženo, hčer in dva sina. Istotam je umrla Katie Galicič, stara 40 let, ki zapušča moža, štiri otroke in pastorka.

V Terre Haute, Indiana, je umrla Paulina Plaskáč za zastropjenjem krvi. Stara je bila 37 let. V Ameriki se je nahajala 6 let. Zapušča moža in štiri male otroke.

V Evelethu, Minn., je umrl rojak Joe Zupančič, ki je dolgo bolehal. Ranjki je bil rojen leta 1881 v vasi Kompolje, fara Videm-Dobropolje. Več let je bival v Gilbertu, zadnja leta pa v Evelethu. Pokojni zapušča v Ameriki tri brate, enega v Gilbertu, dva pa v Clevelandu, sestro v Evelethu, v starem kraju pa 90 let starega očeta, dve sestri in brata.

Drage volitve

Kot trdi The Citizens League, so volitve v Clevelandu dražje kot bodisi kjerkoli v Zed. državi. Povprečno velja državo Ohio en volivec \$1.27, v Minneapolisu pa samo 37 centov. Tekom leta 1930 smo imeli v Clevelandu dvojne volitve. Državo so veljale te volitve \$470,000, ali \$1.64 za en glas. V istem letu so imeli v Detroitu tri volitve, ki so veljale \$491.685 ali 65 centov na volivca.

Zanimanje za Coughlina

Nad 50,000 ljudi v Clevelandu se je doslej že priglasilo, da postanejo člani Narodne unije za socialno pravico, katero ligo je ustanovil znani radio pridigar Father Coughlin. Kot izjavlja John Canfield, zastopnik Father Coughlina v Clevelandu, pričakuje do konca meseca najmanj 200,000 članov in članice.

Najmanj 32,000 posestnikov hiš v državi Ohio bo dobilo vladna posojila

Washington, 1. decembra. Zvezna korporacija, ki financira posredstva malih lastnikov hiš bo tekom prihodnjih šest mesecev posodila posestnikom v državi Ohio še najmanj \$100,000,000. To bo zadnji denar, ki ga ima Federal Home Owners korporacija na razpolago za državo Ohio. Nekako 32,000 malih posestnikov je prizadetih, od katerih bo sleherni povprečno dobil \$3,000.00. Dosedaj je zvezna korporacija posodila že nad 57,000 malim posestnikom večjo ali manjšo svoto na njih zadolžena posredstva. Nadaljnih 32,000 malih posestnikov bo deležnih teh posojil. Toda v istem času bo razočaranih 81,000 lastnikov posestev v državi Ohio, ki so naredili prošnje za vladno posojilo, toda posojila ne bodo dobili. Predsednik Roosevelt je sicer pri volji naprositi kongres za nadaljnj milijone, da se posodi denar na prvo vknjižbo, toda ni gotovo, če bo kongres dovolil nadaljnjo svoto. Tekom šestnajstih mesecev je vladna korporacija posodila \$2,000,000,000 malim posestnikom. Kot so izračunali v Washingtonu, bi moral kongres dovoliti še najmanj štiri milijone dolarjev, da bi se lahko ugodilo vsem prošnjam. Roosevelt je mnenja, da bi morale začeti banke posojevati denar ali pa refinancirati svoja sedanja posojila na podlagi proračuna, kolikor so hiše danes vredne.

Novi uradniki

Društvo Glas Clevelandskih delavcev št. 9 S. D. Z. je izvolilo sledeče uradnike za prihodnje leto: predsednik John Levstek, podpredsednik Frank Lesar, tajnik Joseph Ponikvar, 1030 E. 71st St., blagajnik Joseph Lušin, zapisnikar Louis Debeljak. Nadzorni odbor: Ignac Jeraj, Frank Bittenc in Frank Ahlin. Društveni zdravniki: dr. F. J. Kern, dr. Louis J. Perme. Zastopnika združenih društev fare sv. Vida: Rud. Otoničar in Jos. Ponikvar. Za Klub društev S. N. Doma: Steve Lunder, za konferenco delničarjev S. N. Doma Joseph Kozely.

Na razstavi

V javni knjižnici na 55. cesti in St. Clair Ave., se nahaja na razstavi dragocena romunska narodna noša, katero je posodila knjižnici Mrs. Marie Bohar, 6026 St. Clair Ave. Delo je najfiniješe delo ročnega izdelka, bogato z zlatom in svilom prepleteno. V javni knjižnici se nahajata tudi dve fotografiji jugoslovanske kraljice Marije, kateri je kraljica lastnoročno podpisala.

Vest iz domovine

Mrs. Angela Mirtich in Mrs. Karolina Telich sta dobili iz domovine vest, da je 12. novembra umrl njun oče Jože Zabukovec, in sicer v Gorenji vasi pri Ribnici, star 70 let. Ranjki se je pred leti mudil v Clevelandu. Tu zapušča omenjeni dve hčeri, v stari domovini pa zalujajo soprogo in sina Rudolfa ter dve hčeri, Mici in Cili Zabukovec. Naj bo ranjkuemu zahvala domača zemlja.

Razstava kanarčkov

Ljubitelji kanarčkov priredijo v Clevelandu 29. in 30. decembra razstavo kanarčkov. Vršila se bo v mestnem avditoriju.

8 tisoč milijonov za boj proti depresiji!

Washington, 1. decembra. Rooseveltova vlada namerava v resnici odpraviti vsako podporo brezposelnim kot se je izjavil administrator relifa Harry L. Hopkins. Namesto podpore bi vlada brezposelnim preskrbela delo s plačo.

Glasom načrtov, kot so dosedaj pripravljani, bi se potrebovalo za to ogromno podjetje nekako \$8,000,000,000 ali pa celo \$9,000,000,000.

Vlada je prišla do prepričanja, da privatne industrije nikakor ne bodo mogle prevzeti vseh brezposelnih na delo in mora torej vlada poseči vmes s tem, da ustvari javna dela.

Glasom sedanjih načrtov bi izbrisali imena vseh brezposelnih iz seznama relifnih družb razven onih, ki sploh ne morejo delati. Za te bi morale skrbeti mestne in državne vlade.

Program povdarja "socialni namen" mnogih podjetij, s katerimi se bo vlada začela baviti. Dočim je vlada mnenja, da bo brezposelna zavarovalnina in starostna pokojnina odpravila mnogo zla med priprostim narodom, pa vse to ne zadostuje, da se počutijo ameriški državljani sigurni v svojem življenju.

Administrator Hopkins se je v soboto in nedeljo tozadevno posvetoval s predsednikom Rooseveltom, kateremu je predložil celotni načrt. Roosevelt bo načrt popolnoma preštudiral ga odobril, in kot se pričakuje ga bo lastnoročno predložil kongresu v odobritev, kakor hitro se kongres snide prvi teden v januarju.

Kot se nadalje poroča namerava vlada ustanoviti tudi samostojne ko-operative za brezposelne, kjer se bodo izdelovali najbolj različni predmeti, ki so potrebni na domu. Dotični predmeti bodo zastoj oddajani brezposelnim.

Vlada se nadalje peča z načrti glede nasejevanja brezposelnih

na farme. Kolikor se dosedaj da dognati, namerava vlada razdeliti nekako 50,000,000 akrov deželne zemlje med one, ki spolne gotove pogoje in objubijo ostati na deželi. Vlada jim preskrbi potrebno orodje za začetek.

Zakladniški tajnik Morgenthau je obiskal včeraj predsednika v Warm Springs, potem ko se je predsednik najprvo posvetoval z administratorjem Hopkinsom. Dočim je Hopkins predložil načrte, kako naj se opusti brezposelna podpora in se da brezposelnim delo, bo predložil zakladniški tajnik Morgenthau predsedniku načrt, kako bi se dalo financirati to ogromno podjetje.

Glede naseljevanja na farmah je vlada dobila prošnje že od 84,000 brezposelnih družin, ki so pripravljene, da odidejo na vladno zemljo in jo obdelujejo. Administracija v Washingtonu je dovolila že \$22,000,000 v te namene.

Vlada namerava ustanoviti 50 nadaljnjih podeželskih postaj, na katerih se bodo družine brezposelnih lahko priglasile za zemljo. Po mnenju administracije je prebivalstvo v večjih mestih preštevilno, da bi mogli vsi dobiti delo. Na svojih lastnih farmah bi se lahko preživele nekako 1,500,000 družin, ki danes ne morejo dobiti nobenega dela v mestnih tovarnah.

Washington, 1. decembra. Administrator zveznega relifa, Harry Hopkins, je danes naznanil, da je vlada razdelila za mesec december \$131,964,805 raznim dobrodelnim organizacijam v 45 različnih državah. Ta svota bo izplačana kot direktna podpora brezposelnim. V mesecu novembru je bilo izplačanih nekaj več kot \$137,000,000.

Najvišjo svoto dobi država New York, nekaj več kot \$18,000,000. Država Illinois je druga na listi. Dobila bo \$11,543,-

1,500,000 brezposelnih zaposlilo podpora

Haag, Nizozemska, 1. decembra. Ministru za socialne zadeve je bila predložena prošnja, ki noši 1,500,000 podpisov brezposelnih na Nizozemskem. V tej prošnji zahtevajo brezposelni, da se jim poviša podpora ali pa dobijo kaj obleke in čevljev. Nizozemska vlada se nahaja v hudi zadregi, kajti država je zgubila skoro vso trgovino z Nemčijo in je prišlo stotisoče ljudi v beraški položaj.

Dobljena tožba

Leta 1930 je umrl v Clevelandu rojak Labijan, ki je stanoval na 41. cesti. Nekaj se je bil poskušal v tovarni in je nekaj dni zatem umrl na svojem domu. Industrična komisija se je branila izplačat smrtnino, češ, da ta človek ni umrl za posledicami poškodb, dobljenih v tovarni. Zadevo je dobil v roke naš slovenski odvetnik John L. Mihelich. Tožba se je vlekla četrta leta. Pred par dnevi je porota priznala odškodnino za pok. Labijanom v vsoti \$5,500.

* 50-letnico obstanke je praznovala slovenska fara sv. Martina v Tower, Minn. Faro je leta 1884 ustanovil neki francoski misijonar.

000. Država Pennsylvania je tretja z \$8,455,000 in država Ohio je četrta z \$8,225,000.

Vlada skrbno čuva svoje načrte, in sicer ker načrti niso še končno odobreni, in drugič ker namerava predsednik Roosevelt, potem ko bo odobril načrte s svojimi spremembami, sam stopiti pred ameriški narod in povedati ljudem, da če ameriške industrije niso pri volji pomagati brezposelnim, da bo morala vlada sama iti na delo in preskrbeti ljudem zaslužek.

Predsednik Roosevelt se je že zaporedoma izjavil, da nikakor ne želi, da se nadaljuje brezposelna podpora. Izjavil je, da so tekom enega samega leta odkrili nič manj kot 1,200,000 slučajev, ko so brezposelno podporo dobivali ljudje, ki so imeli tisoče dolarjev v bankah, na svojih domovih ali pa so bili lastniki stanovanj, trgovin in raznih podjetij, od katerih bi se lahko sami preživljali, ne da bi izkoriščali javno podporo.

Mnenje predsednika je, da se ponudi ljudem prilika, da zaslužijo svoj lastni denar. Po njegovem načrtu potrebuje dežela najmanj 6,000 milj nadaljnih dobrih cest, najmanj 100,000 dobrih stanovanjskih hiš in najmanj 2,000 javnih poslopij za razne zvezne urade.

Zakladniški tajnik Morgenthau je včeraj razložil predsedniku načrt, kako bi mogla zvezna vlada financirati nadaljno izdajo bondov v svoti od \$8,000,000,000 ali več. Kar skrbí predsednika je dejstvo, da bi se morali razpisati novi davki potom kongresa, toda predsednik je sam izjavil, da nasprotuje novim davkom. Vseeno pa je predsednik mnenja, da je kredit Zedinjenih držav velik dovolj, da se vlada zadolži za nadaljnjih pet tisoč milijonov dolarjev, dokler se časi ne izboljšajo in bo vladno relifno delo prenehalo.

Slovenec rešil življenje

Preteklo soboto smo poročali o smrtni nesreči, ki je zadela našega rojaka Joseph Hrovata, ki je bil zadet od avtomobila na potu na delo. Hrovat in več drugih ljudi je čakalo na križišču Brook in State Roads na ulično karo, da se popeljejo na delo, ko je pridrvel avtomobil, katerega voznik pa je tako naglo ustavil avto radi rdečega prometnega signala, da se je avto obrnil okoli. Hrovat, ki je videl bližajočo se nesrečo, je potegnil več ljudi od usodnega mesta, pri tem pa je sam dobil take poškodbe, da je skoro na mestu umrl, a rešil je najmanj trem osebam življenje. Policija je voznika nesrečnega avtomobila aretirala.

Hčerka dospela

Pri družini Jakob Suštaršič, 13404 W. 130th St., se je oglašala tetica storklja, ki je pustila za spomin lepo hčerko. Boter in botrica sta ji bila včeraj Mr. Joseph in Mrs. Josephine Grdina.

Zaprte šole

Šole v bližnjem predmestju Cleveland Heights bodo zaprli 14. decembra radi pomanjkanja sredstev.

V bolnici

V Glenville bolnici je srečno prestal operacijo Mr. Jos. Ogrin St., 1051 Addison Rd. Obiski so začasno prepovedani.

Zvezna vlada je dala aretirati kapitana zgorelega Moro Castle parnika

New York, 1. decembra.—William F. Warms, kapitan in E. Abbott, prvi inženir na zgorelem parniku Moro Castle, sta bila včeraj od zveznih oblasti aretirana in obtožena skrajne zaničnosti pri vodstvu parnika, ko je ob priliki požara zgorelo 134 potnikov in moštva. Po aretaciji sta morala položiti vsak \$2500 varščine, nakar sta bila izpuščena. Zasižanje se bo vršilo 12. decembra. Zvezne potave, ki so v tem oziru precej stroge, določajo, da je zaničnost od strani kapitana na parniku "resen zločin." Ako bosta imenovana spoznana krivim, dobi lahko vsak 10 let zapore in \$10,000 globe. Vlada bo predložila dokaze, glasom katerih bi se dalo rešiti najmanj 50 oseb, če bi bilo vodstvo parnika v pravih rokah.

Umor v Rusiji

Moskva, 2. decembra. Eden vodilnih komunističnih vladarjev, 46-letni Sergej Kirov, je bil včeraj umorjen po nekem zločinu. Umor se je pripetil v glavnem stanu komunistične stranke v Leningradu. Policija je pozneje prišla morilca. Umorjeni Kirov je bil eden najvišjih uradnikov med sovjeti. Bil je tajnik centralnega odbora komunistične stranke in najbolj vpliven član stranke v Leningradu, dokler ni bil pred kratkim premeščen v Moskvo. Sovjetske oblasti so se izjavile, da je bil Kirov umorjen po pristaših teroristične skupine. V morilec so spoznali 30 let starega Leonida Nikolajeva, ki je bil svojačasno uslužben v glavnem stanu komunistične stranke. Tajna sovjetska policija je dolge ure izpraševala Nikolajeva, ne da bi mogla kaj podrobnega dobiti iz njega. Toliko je pa gotovo, da so sovjetske oblasti aretirale že 60 armadnih častnikov, ki so bili baje zapleteni v zaroto. Iz Varšave se poroča, da je bilo že 10 častnikov ustreljenih radi zarote. Medtem pa leži truplo umorjenega Kirova v Leningradu. Tisoče ljudi prihaja v dvorano, kjer se truplo nahaja. Umor je globoko potlačil komuniste. Jutri pričakujejo v glavno mesto Joseph Stalina, prvega voditelja komunistov. Stalin je silno zastražen na svojem potu.

Cooper ponesrečil

V bližini mesta Utica, Ohio ne daleč od Columbusa, se je ponesrečil -v- avto nezgodni Myers Y. Cooper, bivši governor države Ohio. Avto, katerega je vozil njegov brat, 69 let stari Charles Cooper, se je prevrnil na ostrem ovinku. V avtomobilu sta bili tudi dve starejši sestri bivšega governorja. Vsi so dobili težke poškodbe. Skupina se je nahajala na potu na pogreb nekega sorodnika.

Zadušnica

V torek ob 6:30 zjutraj se bo brala sv. maša v cerkvi sv. Vida za pokojno Mary Pinculič ob priliki 30-dnevne njene smrti. Prijatelji in sorodniki so vladno prošeni, da so navzoči.

50 zbolelo v taborišču

Kakih 50 ljudi, ki se nahajajo v vladnem taborišču v Mount Vernon, Ohio, je nevarno zbolelo, ko so jedli prezervirano meso, katerega je poslal vladni oddelek.

Delavski vodja prerokuje mnogo dela za gradbene delavce v Clevelandu

Cleveland, Ohio, 1. decembra. Dan Moley, predsednik Cleveland Federation of Labor in načelnik unij deavcev, ki so zaposleni v električnih podjetjih, je včeraj prerokoval, da se bo stavbinska industrija v letu 1935 v Clevelandu znatno zvišala. Med vsemi večjimi ameriški mesti je mesto Cleveland najbolj trpelo glede nazadovanja v stavbinskih podjetjih. Tekom letošnjega leta se je v Clevelandu zgradilo novih poslopij za \$4,763,000 vrednosti. V letu 1935 se pa pričakuje, da se bo stavbinska obrt povečala za najmanj 500 odstotkov. Najmanj 4000 novih hiš bo zgrajenih v Clevelandu tekom prihodnjega leta. Stavbinski delavci bodo zaslužili nekako \$30,000,000, kot se je izjavil delavski predsednik Moley. Edina zapreka v Clevelandu, da se ne prične z gradnjo novih hiš v Clevelandu, je vladno odlaganje v Washingtonu, trdi Mr. Moley. Najmanj 500 načrtov za nove hiše je pripravljenih. 16,900 delavcev stavbinske industrije, kot zidarji, tesarji, opekarji, plumberji, električarji in njih pomočniki, vsi so pripravljeni, da gredo na delo. Stavbinska industrija v Clevelandu zaposluje skoro izključno unijske delavce. Stavbinski delavci v Clevelandu so bili med najbolj prizadetimi izmed vseh delavcev raznih industrij tekom zadnjih petih let. Mr. Moley je mnenja, da se prepusti gradnja novih poslopij in hiš v rokah privatnih podjetnikov, o katerih je prepričan, da so bolj zmogni cenejše in hitreje graditi kot pa vladni podjetniki.

Uradniki dr. Baraga

Dr. Dvor Baraga št. 1317 C. O. F. je izvolilo za leto 1935 sledeče uradnike: Frank Perme, 1133 Norwood Rd., nadborštinar; Anton Hlapšec, podborštinar; Charles Baznik, 1580 E. 133rd St., finančni tajnik; Martin J. Dulc, 6416 Carl Ave., blagajnik; Math Juratovec, bivši borštinar; Math Baznik, zapisnikar. Nadzorniki: John Zupan, Henry Opalek, Jos. Gornik. Reditelja: Louis Erste, Frank Znidarsic. Vratar: Fr. Skerl. Zastavonoša: Fr. Kerne. Govornik: John Zupan. Delegati k Advisory Chapter: John Hočever, Ernest Kobe, Math Juratovec, Jos. Gornik, Joseph Križman. Duhovni vodja: Rev. B. J. Ponikvar.

Velika svota

Državna relifna organizacija v Columbusu je odločila za relif za mesec december v Clevelandu \$2,301,160, kar je največja svota, odkar se podpora brezposelnim plačuje. Vsota doslej še noben mesec ni presegala dveh milijonov dolarjev. Dobrodelne organizacije so pa zahtevale celo \$2,950,000, toda je odbor v Columbusu odbil \$600,000. Dobrodelne družbe trdijo, da imajo v decembru radi praznikov več izdatkov kot druge mesece.

Prva dividenda

Common Pleas sodnik George Harris je odobril predlog, da plača Zitiello Banking Co. lastnica manjše banke v Clevelandu, ki je bila zaprta od marca meseca lanskega leta, prvo dividendo v svoti 10 odstotkov na vlogo. Banka ima le 350 vlagateljev. Dividenda bo znašala \$14,000.

“AMERIŠKA DOMOVINA”

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00. Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00. Za Evropo, celo leto \$8.00. Poamezna številka 3 cente

SUBSCRIPTION RATES:

U. S. and Canada \$5.50 per year; Cleveland by mail \$7.00 per year. U. S. and Canada \$3.00 6 months; Cleveland by mail \$3.50 for 6 months. Cleveland and Euclid by carriers \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months. Single copies 3 cents. European subscription \$8.00 per year

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 283, Mon., Dec. 3, 1934

In narod trpi

Tekom zadnjih šestih mesecev se je oglasilo v uradu “Ameriške Domovine” mnogo več kot petdeset naših ostarelih rojakov. Simpatično smo poslušali njih zgodovino, koliko časa so v Ameriki in kakšne križe, težave, trpljenja in gorje so že prestali v tej novi domovini, ako so delali za sebe, za družino, za kapitaliste in industrije.

Seveda so! Toda pri tem so pozabili na eno najbolj važnih zadev tekom svojega bivanja v Ameriki. Postali niso ameriški državljani, dasi so ti stari naši slovenski naseljenici imeli tako sijajno priliko dobiti ameriške državljanske papirje!

Kot znano je državna postavodaja države Ohio lansko leto uveljavila postavbo, da se plača vsem prebivalcem države Ohio, ki so stari 70 let ali več, in ki prebivajo v državi Ohio najmanj 15 let in ki so državljani najmanj 15 let, in če so brez vsakih sredstev za preživljanje v svoji starosti, najmanj \$25.00 na mesec.

Od omenjenih 50 rojakov, ki so se zadnje mesece oglašili v našem uradu glede starostne pokojnine, ni bil niti eden ameriški državljan. Glasom postavbe države Ohio ne morejo biti deležni starostne podpore, katero deli država Ohio. Po našem računu se nahaja v državi Ohio najmanj en tisoč naših Slovencev, naših mater in očetov, ki bi lahko dobivali starostno pokojnino od države, toda državljani niso. In zlasti kruta je postava v tem oziru, ko zahteva, da mora biti prosilec za starostno pokojnino najmanj 15 let ameriški državljan, predno je opravičen do starostne pokojnine.

“Ameriška Domovina” je ves čas svojega obstanka prosila in pozivala naše ljudi, da postanejo ameriški državljani. Oni, ki so bili brez pameti in niso poslušali našega nasveta in ki so trdili: kaj mi če ameriško državljanstvo, se danes bridko kesajo! Takozvano “napredno” časopisje v Ameriki ni nikdar posvečalo nobene pozornosti našim ljudem za pridobitev ameriškega državljanstva. Udrihanje po farjih, slavljenje Marksa in nam tujih laži-prerokov je bila naloga in smernica enakih časopisov kot so “Prosveta”, “Proletar” in “Enakopravnost”.

Uredniki omenjenih časopisov se znajo hliniti, znajo pridigati evangelij delavske rešitve, toda da bi aktualno, pomagali slovenskemu delavcu v Ameriki, o tem se nikdar nismo slišali. Resnica pa je, da je naš časopis, “Ameriška Domovina” od začetka svojega postanka in do danes bodril rojake za ameriško državljanstvo in tudi pomagal nad 12,000 našim ljudem, da so postali ameriški državljani z vsemi pravicami, ki jih podeljuje ameriško državljanstvo.

Kdor dobro premisli položaj mora priznati, da nam strupeno časopisje, kot zgoraj omenjeno še nikdar ni prineslo kakega dobička v narodnem, kulturnem ali družabnem, najmanj pa v našem delavskem življenju.

Nasprotno, trpeli so mnogi rojaki, katere je začasno preslepilo časopisje, katerim ni mar, če rojak trpi ali ne. S strupeno gonjo nadaljuje napram poštnim ljudem, toda njih gonja končno ustvarja trpljenje naroda. Vsak dan so v našem uradu ljudje, ki pravijo, da so slišali, da država Ohio deli podporo stari ljudem, pa pravijo, da niso nikdar čitali “Ameriške Domovine”, čitali so pa razne druge liste, v katerih niso dobili nikdar nobenega pouka glede pridobitve ameriškega državljanstva.

“Ameriška Domovina” je tu, da vam svetuje pametno, razsodno in pošteno, kako se morate ravnati v ameriškem življenju. Mogoče se kdaj zmotimo v naših nasvetih — in kdo se ne moti v teh razburkanih časih — toda volja in mišljenje naše je vselej pošteno napram vam, napram vsemu našemu narodu. Ako naš narod ne bo imel napredka, ako naš narod ne bo prosperal, tudi slovensko časopisje ne more.

“Ameriška Domovina” se ne peča s himerami in fantazijami kot to dela takozvano “napredno časopisje,” ki je storilo in povzročilo več škode našemu narodu s fantastičnimi izjavami in hujškanjem kot vse druge naše narodne katastrofe. V istem trenutku, ko se pripravajo “narodnjaki” glede naših narodnih ustanov, so pozabili “povdarjati” pomen ameriškega državljanstva za naše Slovence v Ameriki. In narod radi socialistov in “naprednjakov” trpi. En tisoč Slovencev v državi Ohio bi lahko danes dobivalo državno starostno podporo v svoti \$300,000 na leto, če bi bili ameriški državljani. Morali bi biti pravočasno opozorjeni na to. In ker niso bili, narod trpi.

“Ameriška Domovina” je pripravljena ob vsakem času pomagati ljudem tozadevno, ker laži-preroki našega naroda ne poznajo drugega kot hujškanje, dočim poznamo mi delo za narod.

Velika slavnost v Girardu

Girard, O. — Zopet se nagib. Obenem smo se spominjali našim pionirjev, ki so s svojimi tekočim letu so se vršile jubilejne slavnosti naših bratskih institucij. Lahko rečem, da je organizacij. Praznovali smo jih bila naša naselbina to leto jaz z namenom za še večji razvoj ko živahna in SND je bil vedno našega delovanja na polju med-zaposlen. Vršile so se vsako-sebojnega narodnega bratstva, jake prireditve, najbolj pa se

je pokazala bodočnost našega društva Slovenska Bistrica št. 42 SDZ, ki je razvilo svojo prvo društveno zastavo na Spominjski dan 30. maja. To društvo je tedaj dokazalo, da naša naselbina ni še nikdar doživela takega momenta kakor ta dan.

Prav tako se je završila konvencija SDZ. Iz tega je razvidno, da bosta ta dva dogodka zapisana v zgodovini našega društvenega delovanja.

Sedaj naj pa napišem nekaj za članstvo našega društva “Slovenski bratje.” Na zadnji redni mesečni seji se je sklenilo, da bomo priredili nekako zabavo in to na 19. januarja prihodnjega leta. Ker pa bo prihodnje leto za to društvo jako pomenljivo, obhajali bomo namreč 15 letnico obstanka tega društva, bomo priredili za to pomembno slavnost izvrsten program.

Naj napišem nekoliko iz zgodovine tega društva. V letu 1919 je prišlo v naši tovarni do nekeke stavke, ki je bila velik udarec za naše rojake. Govori faktorji so zapeljali naše rojake in jih pridobili za stavko. Seveda ne vseh. In ker delavci niso imeli nobenega vzroka iti na stavko, se je kompanija postavila po robu. In tako je vse skupaj propadlo. Organi pa, ki so zapeljali delavce, so jo po francosko odkurili.

Ker so bila pa pravila naših organizacij tako urejena, da v slučaju stavk, se člana izbodi, ako ne gre na stavko, se je začela tudi pri naših družinskih polemika, ki še danes ni pozabljena, ker so bile gotove osebe črtane iz naših organizacij. Med temi je bil tudi črtan brez vsakega vzroka naš starosta John Anžiček. On je bil kot delovodja upravičen do dela v času stavke. Ker pa pri nas igra večkrat osebnost svojo vlogo, ne oziraje se na posledice, se je z zvestimi člani tako postopalo. In danes so spet vsi člani pri dotičnih družinih, ki so bili črtani.

Iz tega razloga se je ustanovilo samostojno društvo “Slovenski bratje.” Ustanovitelj tega društva je bil naš John Anžiček, sedanji blagajnik. In prav tako sem jaz uradnik že blizu deset let. Društvo se je ustanovilo v hiši našega trgovca Joe Cekuta in je tudi vsa njegova družina pri društvu. Ravno tako je John Gabrovšek bil pri ustanovni seji. Vseh imen nimam na razpolago, zato naj mi člani oprostite. Društvo je bilo ustanovljeno koncem leta 1919 in je začelo poslovati v letu 1920. Od tega časa je društvo jako lepo napredovalo. Imamo tudi v bližnji naselbini Farrell, Pa., blizu 30 članov. Društvo je poslovalo do leta 1931 brez poslovnice. To leto sem se pa jaz zavzel, da smo dobili poslovnico od države Ohio. V društvo sprejemamo osebe vseh slovanskih narodnosti od 16. do 50. leta starosti. Člani plačujejo po \$1.00 na mesec asesment in so deležni v slučaju bolezni podpore po \$1.25 na dan za dobo 24 tednov celotno podporo in ravno toliko polovnice. Za pogrebne stroške pa društvo plača \$100.00.

Tukaj sem omenil samo naše poslanje. Da boste videli, koliko koristnega je bilo to za naše članstvo, naj omenim, da je prejelo od ustanovitve pa do danes bolniške podpore nad \$22,000.00. Zatorej je dolžnost našega članstva, da damo priznanje našim ustanoviteljem za njih poštrevnost, ker so se zavedali, kaj naselbina potrebuje. In počastili jih bomo na dan 19. januarja v SND kot naše zveste pionirje. Posebno John Anžiček zasluži medaljo za svoj pogum, da se ni ustrašil započetege dela. Toliko o tem za danes.

Obenem naznanjam članstvu, da naj se udeležijo prihodnje seje 26. decembra, ki bo glavna v tem letu. Treba bo voliti prihodnji odbor in na tej seji bo

mo tudi zaključili, kakšen program bomo začrtali za slavnost 15 letnice. Po seji bo tudi nekoliko pijače in prigrizka. Zatorej na svidenje na prihodnji seji! Pozdrav vsem skupaj! John Dolčič, tajnik.

Podružnica št. 14 S. Ž. Z.

Ako pogledamo in se pomudimo po okrožju Nottinghama, vidimo, kako se svet veseli in zabava. Vsako soboto in nedeljo je kakor izvrstna prireditev, zdaj enega, zdaj drugega društva, tako da če človek spada k več družtvom, da ne utegne biti zalošten. Tako je tudi naša podružnica št. 14 SZZ v Nottinghamu obhajala svojo sedmo obletnico obhanka. Praznovali smo slavnost z malim programom na odru in okusno večerjo v spodnjih prostorih Doma. Isto jutro smo tudi imele slovesno sv. mašo, katere se je udeležilo lepo številno članje. Lepo se zahvalimo č. g. Rev. Bombachu za lepe besede in čestitke. Da bi le njih besede padle na rodovitno zemljo in rodile sobilen aad. Hvala jim tudi za obisk pri večerni prireditvi.

Nadalje hvala gl. uradnicam: gl. podpredsednici Louise Milavec, urednici Zarje Mrs. Albini Novak, lepa hvala naši ustanoviteljici in svetovalki gl. odbora, Mrs. Mary Darovec. Nadalje hvala sledimcih podružnicam: Mrs. Sodja od št. 18, Mrs. Ponikvar od št. 25, Mrs. Potokar od št. 32, Miss Hudolin od št. 41 in Mrs. Stuček od št. 49. Hvala vam za čestitke in udeležbo, kakor tudi drugim vašim članicam.

Pozabiti ne smemo naših malih deklic, kako so pele in bile vesele, kakor tudi kvartet pod vodstvom Mrs. Mary Geri in malina deklica Perme in Vidmar, kateri zelo radi poslušamo.

No, kaj pa naše izvrstne kuharice? Te so tudi vse pohvale vredne, kajti bilo je vse tako okusno, da bi človek kmalu ne bi jenjal jesti. Naše strežnice in natakarice so bile vse tako zaposlene, da jih je bilo veselje gledati. Torej hvala vam vsem, katere ste delale in darovale, kajti imele smo zelo lep uspeh.

Nadalje se opominja vse članice društva, da se v polnem številu udeležijo letne seje, katere se vrši 4. decembra točno ob sedmih zvečer. Tajnica bo že ob čisti uri pobirala asesment. Ta večer bomo tudi dvignile srečko za posteljno pregrinjalo in po seji bomo imele malo domače zabave. Torej bodite vse navzoče in točne. — Odbor podr. št. 14 SZZ.

Razne zanimivosti

Zadnje ure Mate Hari

Po sedemnajstih letih izza usmrtitve znamenite vohunke Mate Hari je bil končno dvignjen pajčolan, ki je zagrinjal njene poslednje ure. Dr. Leon Bizard, vrhovni zdravnik ženske kaznilnice St. Lazare, je te dni prekinil svoj molk. Ta zdravnik je bil navzoč pri izvršitvi smrtne obsodbe nad to znamenito vohunko.

Mate Hari je po izreku pravosoda vedela, da bo ustreljena. Konec, kateri jo je pričaroval, jo je tako prepadel, da ni mogla več ponoči spati. Jemala je močne doze uspavalnih sredstev, da vsaj za nekaj ur prepodi od sebe misel na smrt. Ko pa so jo imeli peljati na morišče, je bila skrajno srčna in zbrana. Izredno skrbno se je oblekla, se dolgo pudrila in nato šla mirno kakor igralka na morišče. Dr. Bizard povdarja v svojih razkritjih, da ni mogel pri Mate Hari ugotoviti niti najmanjšega napada šibkosti. Četa vojakov, ki so imeli vohunko usmrtiti, je obstojala od dvanajstih mož. Stali so deset metrov od obsojenke. Mate Hari ni dovolila, da bi ji pred usmrtitvijo zavezali oči,

pač pa se je celo sama postavila h kolu ter si privezala vrv okoli pasu sama. Ko so počili strelji, je smrtno ranjena Mata Hari padla naprej na obraz. Zanimivo je tudi poročilo bivšega komisarja londonske policije, Edwina Woodhalla. Ta pripoveduje posameznosti iz zagonečnega in temnega življenja vohunke. Te posameznosti niso bile splošno znane.

“Neke meglene februarske noči 1. 1917 sem videl Mate Hari na velikem pariškem kolo-dvoru Gare de Lyon. To je bila poslednja noč nje prostosti, zadnja noč, ki jo je smela preživeti v sijaju in luksusu. Takrat sem bil dodeljen angleški poročevalski službi ter sem postal cele noči v družbi nekega kolega francoske varnostne službe po kolodvorih, zbirališčih mednarodnih zločincev in vohunov. Stala sva ob ograji ter se pomenkovala. Moj tovariš je bil vidno razburjen in nervozen. Tedaj je nenadoma umolnil, iz česar sem sklepal, da se je zgodilo nekaj posebnega. Ozrl sem se naokoli ter ugledal, da stopa proti meni neka dama, ki je bila oblečena v dragocen plašč in vsa v črni. Za njo je šla sobarica in več nosilcev prtljage.

“Kdo je to?” sem vprašal. “Tiho!” je pošepetal moj pariški kolega. “Mate Hari.”

Presenečen sem se zdrznil. Vedel sem, da je Mate Hari osumljena vohunstva. Baj je bila najboljša nemška vohunka.

“Poslednje ure prostosti so to,” je nadaljeval razburjeno šepetaje moj tovariš. “Ona ne ve še, a mreža okoli nje se je že zadržila.”

Osupel sem jo gledal. To je bila torej Mata Hari, znamenita plesalka, kurtizana, vohunka. Nje obraz je bil zapečaten, očarljiv, krasen, a vendar tako čudno krčevit. Iz težkega, zavihanega ovratnika kožuha in izpod sence nje bogate kučme je gledal nje izredno blede obraz, je blesketalo dvoje temnih, zagonetnih oči, obdanih po dolgih trepalnicah. — Nemir, energija, neka bučna privlačna sila je vela od njene prikazni. Šla je tik mimo mene, poklicala avtomobilskega izvoščka ter izginila. Nekaj ur kasneje so Mate Hari aretirali. Šest mesecev kasneje je stala pred vojnim sodiščem. Za zaprtimi vrati, za verigami vojakov z nasajenimi bajonetmi je bila kljub strastnim prošnjam nje zagovornika obsojena na smrt potom ustrelitve. Obsodba je bila izvršena 15. oktobra 1917. Mata Hari je gledala svoji usodi v oči srčno in zbrano. Na potu na morišče je zahlevala črnilo in papir. S trdnim roko je še napisala tri pisma. Odločno se je uprla, da bi ji bili zavezali oči in tudi nje roke so ostale proste.

Se dandanes se ne ve, kako je prišla Mata Hari po izbruhu svetovne vojne na vohunska pota. Denarja, draguljev, razkošja ji gotovo ni manjkalo. Zaradi tega dejstva je postajalo tudi mnenje, da je francoska justica zgrešila nad njo nedolžno žrtev, čezdela močnejše. Morebiti jo je zavedlo na pot vohunstva edino veselje po intrigi in želja po moči. Za eno dolgo leto je izginila iz območja našega opazovanja. Potem se je vrnila v Pariz kot svetovna dama, a ne kot plesalka. Od tedaj naprej so jo neprestan varnostni organi “obseščevali,” a z izredno spretnostjo se jim je znala izmuzniti tako, da so jo šele leta 1916 v Parizu zopet spoznali. A še vedno je protivohunski službi manjkalo dokazov za nje krivdo. Načelnik francoske tajne službe se je končno potrudil, da je šel osebnost do Mate Hari ter ji povedal, da jo bodo kot osumljenko izgnali na Nizozemsko. Sveto je zadrževala, da nima nobene zveze z vohunsko službo, katerekoli države, pač pa da

Če verjamete, al' pa ne . . .

Namenil sem se, da napišem nekaj novic iz našega Rožnika. Kar se tiče dela, se ne moremo pritoževati. Sedaj obrezujemo drevje in zakrivamo endivijo, da je slana ne opari. Otrokom je treba popravljati sanke in devati v garažo nove šipe, ki so jih poleti razbili naši naraščaji z žogami.

Zadnji teden sem bil tri večere zelo zaposlen, ko sem pribijal težko pokrivalo čez odprtino glavnih vrat, kjer hodita

ponuja svoje moči francoski vohunski službi. Zadržila je, da je v zelo tesnih prijateljskih stikih z nemškimi prestolonaslednikom, kar ji bo pri izvrševanju vohunske službe v prid Francije izredno koristilo. Toda Francija se je na ponudbi zahvalila ter jo izgnala.

Kmalu zatem je prispelo v Pariz poročilo, da so nekega agenta francoske poročevalske službe v Nemčiji prijeli in ustrelili. Ta pa je bil poznal v Parizu Mata Hari in vsi znaki so zdaj govorili za to, da je Mata Hari Nemce obvestila o njegovem vohunskem udejstvovanju. A kljub temu — manjkal je dokaz. Mata Hari je odšla v London. Vodja angleške poročevalske službe, Sir Basil Thomson, je kaj kmalu postal nanjo pozoren. Pozval jo je k sebi ter ji dal razumeti, da je osumljena vohunstva v prid Nemčije. Zopet je zagotavljala svojo nedolžnost, zopet se je ponudila zaveznikom v službo.

Sir Basil se ni dal prepričati, pač pa ji je svetoval, naj nemudoma odide v svojo domovino, Nizozemsko. Z odpotovanjem Mate Hari na Nizozemsko, bi bil lahko pogon na tako odlično divjačino zaključen. A oblastva si niso mogla dati miru, da bi bila pustila nemško vohunko pri življenju, čeprav je sedaj živela na nevtralnih tleh in čeprav ji niso mogla dokazati krivde. Te dokaze so si hotela na vsak način preskrbeti. Angleška križarka je sredi morja zaustavila ladjo, s katero je Mata Hari potovala na Nizozemsko ter ji ukazala voziti na Špansko. Tu se je Mata Hari izkrcala ter odpotovala v Madrid, vse po načrtih zaveznikov, ki so že davno imeli v rokah šifrirski ključ za obveščevanje Madridom in Berlinom. Sedaj so lahko mirno opazovali in nadzirali njeno obveščevanje z nemškimi oblastvi. Nekega dne so zavezniška oblastva prestregla šifrirano brezžično brzojavko madridskega nemškega poslanstva, v kateri so naročali agentu št. 19 (Harina tajna številka v nemški službi), naj se odpelje v Pariz in naj tam med drugim tudi vnovič zase ček v iznosu 15 tisoč peset. Ko sem ono noč videl Mate Hari na kolodvoru, je prispela v smislu tega naročila v Pariz. Prijel so najlepšo in najvernejšo sovražnico antante, ko se skušala vnovičiti ta ček. Za svojo krivdo je morala plačati s svojim življenjem.”

Zadnji teden je sosed Jaka skalal po eni nogi. Hudobni jeziki so govorili, da mu je stopil na nogo zajec ali da ga je vsaj brnil. Ampak jaz tega ne verjamem. Vsekakor je bilo lepo za videti, kako je tancal po eni nogi in delal pri tem tak obraz, kot bi bil jedel za zajterk kislno repnico. Baj je nekaj stopilo v nogo, ko je zelje tlačil. Tako pravi njegova Johana. Jaz bi pa rekel, da si je zvinil nogo, ko je sunil pod mizo Jima, naj igra ven pik asa. Dohtar mu je prepoval vsako pijačo (razen viske in vina) in pa da ne sme več marjašat, če hoče ozdraveti. Tega nasveta se dobro drži in bo jutri ravno dva dni, kar ni pokusil še nobene pijače. Ja, vsak stan ima svoje težave, tako jih ima tudi marjašarski.

Jaz se imam ponavadi. Enkrat v postu bomo imeli pri nas “fish fry.” Otroci so namreč vjeli še poleti nekaj ribic v potoku, katere sedaj redimo v stekleni posodi v front sobi. Sedaj so že po palec dolge in do posta bodo že zrasle.

Na Rožniku imamo sedaj veliko novost. Kaka dva tedna je, kar zna naša bebika žvižgati. Vsako jutro se hodi bahat k moji postelji s svojim žvižganjem in mi tako prežene vse skušnjave do nadaljnjega spanja. Ustavim jo edino na ta način, da ji dam hitro jabolko ali pa kos kekisa, drugače nisem varen. Zna žvižgat na notri in ven, kar je velika umetnost. Tako misli ona. Johano in otroke sem že spraševal, kdo ji je navadil, pa mi ne noben povedat. Rad bi se namreč cenjenemu učitelju primerno zahvalil.

Zdaj pravi, da se bo začela učiti klavir. Bog se me usmili, pa res ne bom več smel domov. Morda bi jo kdo vzel za svojo toliko časa, da bi se doobra izučila klavirja?

Vem še dosti, pa nimam časa pisat, ker že pol ure kriči Johana, da bodo žganci mrzli. Torej pa še prihodnji kaj več. Pozdravljam vse čitatelje tega lista, vaš — zvesti naročnik Rožnika.

(Dolje na 3. strani)

DRUŽINA JAZBORSKIH

(Za "A. D." prestavil M. U.)

"Maaalka?" Spravil je ime z jezika, kakor da ima deset zlogov. Od presenečenja se skoro zavesti ni mogel ter je mesto vseh nadaljnjih besed tlesnil z rokama po stegnih. Da vendar ni poznal Malke! Malka! Njegova najljubša sošolka! Kot otroka sta bila neločljiva, dokler se ni pripetila v gozdarjevi družini krvava nesreča — pred štirinajstimi leti. Tiste dni se pobič dolgo ni odmaknil od matrine strani — a ko je potem nekega večera iskal svojo prijateljico, ni bilo te več v vasi. Neka starejša sestra, ki je bila poročena v neki oddaljeni vasi, jo je bila vzela k sebi. In sedaj po tako dolgih letih se je Malka zopet vrnila. Lepo je zrasla! A zakaj je sedaj prišla, to, je menil Francelj, lahko ugane. Mostarju, nje bratu je bila žena umrla, tri otroke je imel, bolezen v hiši — torej sta mu bili dve zdravniški roki potrebni. In da je imela Malka dve pridni, zdravi, močni roki, o tem se je Francelj dovolj prepričal pred dobre četrte ure, on in še nekdo drug.

"Malka! Nak, tu se pa vse neha! Malka da je bila! Malka!" Zadovoljno se muzejaje je Francelj zmajal z glavo ter šel za materjo v hišo.

Zvečerilo se je. S travnikov so se pričele dvigati lahne meglice, ki so kakor bela tančica legale na leskovino ob vseh stazah.

Se pred mrakom sta tudi Kitty in teta Doroteja prišli do graščine. Vso pot nista spregovorili niti besedice. Ko pa je teta Doroteja prišla z roko za kljuko, da odpre velika vrata v park, tedaj ji je zastopila Kitty pot.

"Teta Doroteja — ali se srdiš?"

"Ah, otrok!" Gospodična pl. Deteljeva je z obema rokama objela dekle, ji poljubila oči in lica, tako vroče in skrbno kakor more edino zaskrbljena mati poljubiti svojega otroka. "Kako se ti le morem srditi! Saj te ljubim! In samo tebe imam! Žive duše nimam sicer na svetu! Le tebe! Ako naj ne bi ljubila tebe... čemu bi mi bilo potem sploh še sree! Druga sva drugi potrebni! Jaz sem tvoja mati, a ti si moj otrok!"

Vstopili sta v park. Težka, kovana vrata so se za njima zaprla. Udar vrat je odmeval po drevoredu, a od nekje je bilo čuti tajinstveno plahutanje.

Široki drevored, napol prestrt po vejah starodavnih lip, je vodil v ravni črti do gradu. Težak duh cvetic in sena je napolnjeval ozračje. Sredi drevoreda se je razprostiral okrogel prostor, ki je bil posut z drobnim kamenčjem, a sredi tega je stala velika kletka. V tej se je nahajalo šest orlov, katere je bil tekom let pobral grof kot napol godne mladiče iz njih gnezda ter jih tu vzgojil. Ko sta šli teta Doroteja in Kitty mimo kletke, je v tej nastal praveč sunder. Kakor črne sence so v mraku frfotali orli, ki so bili splašeni iz svojega spanja. Pihaje in vpijoc so se zaganjali ob omrežje ter stresali svojo ječo.

Teta Doroteja je pohitela mimo kletke. "Pač čuden okus, to!" se je jezila. "Ta duh po mrhovini... sredi cvetličnih gred! Pfuj!"

Kitty je molčala. Te roparice so bile očetovo veselje, živa priča lovske srčnosti.

Iz posameznih grajskih oken je že svetila luč v drevored. Sedaj se je prikazal velik prostor, ki je bil posut s finim peskom. Preprežen in odčan po cvetličnih gredicah, ki so bile zasajene z vsakovrstnimi inozemskimi cveticami. Sredi prostora se je nahajala velika greda, a sredi te vodomet, čigar tanki curek se je na vrhu spreminjal v prašček dežek, ki se je kakor srebro odražal od temnih drevov. V ozadju tega prostora se je dvigala graščina, mešanica gotskega gradu in moderne dvorca. A opaziti je bilo na prvi pogled: tu je živel velik lovec. Nad vsakim oknom je bilo pritrjeno mogočno jelenje rogovje — zbirka, ki je izgledala kakor razstava rogovja iz vseh mogočih dežel. Tu je viselo rogovje severnega jelena, mogočne lopate švedskega jelena, težko rogovje ameriškega vapita, jelena iz Bukovine, onega iz bakonskih gozdov in še vse drugo.

Sleherno izmed teh rogovj je bil priboril grof Jazborski na svojih obsežnih potovanjih z lastno kroglo — pod vsakim rogovjem je visela bela deščica, ki je nosila dan in kraj, kjer je bila zverjad ustreljena.

Sedaj je seveda mrak zakrival ponosno lovsko kroniko in kakor mešanica suhega vejev zapla. Udar vrat je odmeval po drevoredu, a od nekje je bilo čuti tajinstveno plahutanje.

Svetloba je obsvetljevala sko-

zi odprta vrata kamenito, od divje trte in jeriških rož obdani verando, na katero so vodile tri stopnice.

Ko sta stopili Kitty in teta Doroteja na verando, jima je stopil naproti sluga, ki je v skrbeh povpraševal, da-li nista zašli v nevihto.

"Ne, Fric, suhi prihajava domov," je odvrnila Kitty. — "Kje je moj brat?"

"Gospod grof dela v svoji sobi."

Skozi vežo, čije stene so bile od tal do stropa napolnjene s pihov lovskih trofej iz vsega sveta, je hitela Kitty po stopnicah. Tudi na stopnišču, kakor tudi na hodniku zgornjega nadstropja, je viselo na stenah rogovje poleg rogovja.

Kitty je odprla neka vrata in pokukala v sobo. "Ali nadlegujem?"

"Le vstopi!" je odvrnil mirno, moški glas. In Kitty je vstopila. Medla luč, ki je bila zasenčena po senčniku, je napolnjevala ne preveliko, preprosto opremljeno sobo. Množica knjig, časopisov in brošur je ležala, ker je manjkalo omar, vsepovsod, na mizi in na stolicah. Velika pisalna miza je bila obložena s pravicim napisom debelih zvezkov, tako da je bilo le malo prostora za luč, črnilnik in aktovko. Človek bi mislil, da se nahaja v sobi mlajvega dijaka, ki se pripravlja na skušnjo. A grof Albert, starejši Kittyjin brat, je že zdavna prestal šolska leta.

Dvignil je senčnik raz svetilko ter vstal: vitka, odlična postava, energične glave in izrazitega obraza. Trdost potez, ki jih je Albert podedoval po svojem očetu, je omiljeval mirni, topli odsev oči, ki so sličile sesterinim. Lahko si bral v tem obrazu in pogledu: tu pred teboj stoji človek, ki si je na jasnem sam s seboj in ve, kaj hoče. Močna, vztrajna, dela in samoočvrstila naučena narava s toplimi čutečim srcem in globokim mišljenjem. A bili so najbrže težki boji, ki so mu pripeljali ravnesje življenja — to je izdajala globoko zarezana črta med obrvi. Grofu Albertu je bilo trideset let, a smatrali bi ga lahko starejšega za par let.

Prisrčno dopadenje je sijalo iz njegovih oči ob pogledu na sestro. In kakor bi bila prikazen priskakljala k njemu — kakor bi svez pomladni dih bil dihnjal v resno, soparno sobo. Kitty je objela brata ter ga poljubila na brado: "Dober večer, Albert!"

Smehljaje se jo je držal ter božal njene lase. "Nu? Ali je papa prišel?"

Zmajala je z glavicco in kakor od neprijetnega občutka dvignila ramena. Senca je hušnila preko bratovega obraza. — Postavil je sestro na tla, odmaknil stol ter sedel. "Povedal bi ti bil lahko vnaprej. A nisem ti hotel kvariti veselja, saj mogoče bi vendar bilo..."

"Ne, izključeno!" ga je prekinila Kitty, kakor bi hotela svojega očeta braniti. "Ni mogel priti, resnično ni mogel... Francelj mi je povedal. Veš, Albert, tam gori nekje postopa naravnost pravilčen gamz. In papa ga mora dobiti!"

"Seveda — gamz! Ta je seveda težji..." Ni sklenil misli. In kakor bi hotel predmet pogovora zakreniti v drugo smer, je dejal s spremenjenim glasom: "Skrbelo me je zate. Kje sta bili, ko je nastala nevihta?"

"Gori v gozdu. A na suhem in varnem v kolibi." Pričela je pripovedovati in pri tem se ji je zopet vrnilo veselo razpoloženje. Smeje se je pravila o obupu tete Doroteje, o Franceljevem prihodu in o hoji do hudournika. Potem se je hihitala in umolknila, kakor da je dogodiščina pri kraju. Rdečega obrazka in s kaj čudnim smehom se je naslonila na mizo in začela listati po spisih. "In ti,

Albert? Ti si seveda s komolci zopet napravil dve veliki luknji v mizo in si krasni večer povsem zamudil. Nad čim pa zopet grebeš?"

"Zbiram gradivo za neko obrambo."

"Seveda, jako zanimiv slučaj?"

"Zame, seveda."

"Povej mi, prosim, za kaj gre. Za nedolžnega, katerega so obdolžili umora?"

"Ne, otrok, pač pa za nekega tatu iz navade."

"Albert!" Prestrašeno je sedaj strmela v bratove oči. — "Kako le moreš imeti opravka s takim človekom? Ti! Z navadnim zločincem!"

"Zločinec? Da. A še več, bolnik! In upam, da ga bo še mogoče ozdraviti."

"Ne vem, kako si to razlagaš. A prosim te, Albert, ne daj, da bi o tem izvedel papa!"

"Nikar se radi tega ne vznemirjaj. Papa skrbi, da za to ne izve."

"A če kljub temu izve, kaj mu porečeš?"

Albert je vstal, pobožal Kitty po čelu in dejal smehljaje se: "Nič."

Ni razumela globljega pomena te besede. "Da, Albert, tako bo pač najbolje. Ugovora ne trpi. In veš... sicer nisem videla papana že zadnje štiri mesece... a vendar sem prepričana, da ti ni tiste zadnje stvari še pozabil. A bila je pa tudi res lepa kombinacija!"

"Meniš?"

"Grof. Jazborski... in brani sveste pri zločinu zasačenega divjega lovca! Na, dovoli mi, Albert..."

Potrepljal jo je z obema rokama po licih in dejal, kakor bi govoril otroku: "Tebi dovolim prav vse!"

Vstopil je sluga in javil, da je čaj pripravljen. Albert je pobral z mize nekaj časopisov in podal sestri roko.

Jedilnica se je nahajala v pritličju. Velik, malo udoben prostor, kateremu je bilo poznati, da ga večino leta ne rabijo. V sredi velika miza, prevlečena z zelenim blagom in le napol belo pogrnjena. Na vsaki strani vhodnih vrat je stala po ena starinska omara, a vse okoli sten so stale rezljane klopi s obledelo prevlakom. Zrak v jedilnici je dišal tako, da je spominjal nekoliko na lekarno. Ta duh je najbrže prihajal od nešteti nagačenih ptic, ki so bili pritrjeni v bahnih skupinah vsepovsod po stenah. Med temi pa velika rogovja srnjakov in v srebro vdeleni čekani mrjasev. Izpod stropa je viselo najmanj dvajset nagačenih orlov, ki so se vsled vročega zraka, ki je prihajal od obeh svetilk, ki sta stali na mizi, na lahno gibali. Skozi odprta vrata je bilo videti v temno sobo, biljardnico.

Ko je Kitty ugledala na mizi le dvoje priborov, je vprašala: "Fric, kje je teta Doroteja?"

"Milostiva gospodična se je umaknila v svojo sobo in je zahtevala sodavice in ledu."

"Ah, moj Bog, sedaj jo je zopet napadla običajna migrena!" je vzkliznila Kitty in odhitela. Ko se je po par minutah vrnila, je poročala: "Zaklenila se je, revica!"

Albert očividno tega ni slišal. Postregel si je bil že in medtem ko je z levico polagoma mešal z žličico ali pa se posluževal vilic, je držal z desnico pod luč časopise. Šele ko

PREVIDNOST

V sedanjih časih je potrebno vpoštevati previdnost. Tudi pri nakupovanju potrebne opreme za moške in dečke ne pozabite tega. Lepa in v vašo korist prilika se vam nudi baš sedaj pri posebni razprodaji v znani slovenski trgovini moške in deške opreme.

FRANK BELAJ
6205 St. Clair Ave.

je zaročil sestrin pribor, je zapazil, da se je njegova sestra vrnila ter je hotel odločiti časopis.

"Le čitaj, Albert!"

"S tvojim dovoljenjem... med dnevom ne najdem časa." Marljivo se je zopet zatopil v članek.

Minulo je kake četrte ure in Kitty je vedno pogostejše zehala. Končno se je dvignila in postavila stol pod mizo. "Nu, torej! Ti boš pač še delal noč?"

Albert se je nekoliko obotavljal z odgovorom, a nato, medtem ko je lahna rdečica stopila na njegovo čelo, dejal: "Kasneje, da... a ti?"

"Kaj naj počnem jaz?" Melanholično je skomignila z rameni. "Ti si zaposlen, a teta Doroteja ima migreno... kaj naj ostane zame? Zagrebla se bom pač v gnezdo. Lahko noč, Albert!" Poljubila ga je, postala pred njim in dejala z vzdihom: "Postaral si se, Albert."

"Meniš?" Smehljaje se je tako čudno sanjavo. "A jaz pa sem prepričan, da se je moja mladost šele pričela."

Kitty se je prisiljeno nasmehnila. "To je smešno! Pokaži mi svoje lakte... da-li niso že pregledani? Mladost! Mladost! diši po vrtnicah. A ti, Albert, ti dišiš po delu. Ubogi Albert! Na, lahko noč!"

Hotela je iti, a brat jo je prijel za roko in jo zadžal. — Njegove oči so se lesketale in očividno je imel na jeziku besedo izpovedi. A le nasmehnil se je zopet: "Lahko noč, otrok!"

Kitty je odšla. Zehaje je šla po veži, na čije stene je viselo nešteto rogovje. Z globokim vzdihom je odprla vrata svoje sobice, tipala v temi, a nato prižgala svetilko. Sobica je bila kaj prijazna. Vendar ni prav v ničemer izdajala, da tu stanuje hčerka plemenitaša.

ŠE JE ČAS

da pošljete denar v stari kraj svojim dragim za Božič. Parniki s pošto za Evropo odplujejo 7. in 15. decembra. — Za točno postrežbo, nizke dnevne cene, se obrnite na:

August Kollander Co.

6419 St. Clair Ave.
(Slovenski Narodni Dom)

V SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA EDINEGA IN NEPOZABLJENEGA SINČKA

Mathew Lauric

ki je preminil 3. decembra 1933.

Že leto dni Te zemlja krije. Trpel si dolga leta, dragi sin, toda ozdraveti Te ni mogla vsa zdravniška veda, dasi smo vedno upali nad Teboj, ljubi sin. Veliko bolečine si trpel. Upali smo venomer, toda bil je boj brez zmage.

Torej mirno počivaj tam, kjer ni več trpljenja. Tvoj spomin pa tu ostane, dokler bo živel narod Tvoj.

Žalujoči ostali:

Mathew in Jennie Lauric,
starši

Cleveland, O., 3. dec., 1934.

Plemenitaša, čigar premoženje se šteje po milijonih. Grof Jazborski, ki se ni bal na svojih obsežnih lovskih potovanjih, ko je bilo treba zavoljo kakega do-brega plena, ležati na goli zemlji, tudi svojih otrok ni nikdar razvadil. A to le napol iz prepričanja. Drugo polovico pa iz lastnosti, katero bi bilo mogo-

če označiti na najmilejši način edino z besedo varčnost. Vsem je skoparil, kar ni bilo vzezi z lovom. Svojim sinovom je dajal mesečno kaj skromne zneske, svojim jelenom pa v zimski hrani v obilici: iz Alp si je naročal zanje najsočnejšega seno, iz Ogrskega najboljšega ovsa, a iz Italije najmastnejše kostanje.

NAZNANILO IN ZAHVALA

V globoki žalosti naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je po dolgi boleznici prevedena s svetni zakramenti za vedno v Bogu zaspala moja ljubljena in nepozabna soproga

MARY PINCULIČ

ROJENA PINCULIČ

ki nas je za vedno zapustila dne 4. novembra 1934 v starosti 47 let. K večnemu počitku smo jo položili dne 7. novembra 1934 na Calvary pokopališče.

V dolžnost si štejem se lepo zahvaliti vsem, ki so mi bili v pomoč in tolažbo v času prevelike žalosti.

Posebna lepa hvala družini Josephine Golobič, ki so bili tako prijazni in mi prihiteli v prvo pomoč v najhujših urah. Ravno tako lepa hvala vsem, ki so prišli ranjko pokropiti, ko je ležala na mrtvaškem odru, vsem, ki so pri njej čuli in molili in vsem, ki so jo spremlili na njeni zadnji zemeljski poti na pokopališče.

Lepa hvala članicam društva Carniola Hive No. 493 T. M. in podružnici št. 25 Slovenske ženske zveze, ki so prišle molit ob krsti pokojne sestre in za tako lepo spremstvo do groba.

Iskreno se zahvaljujem vsem darovalcem krasnih vencev, ki so krasili krsto drage ranjke ter s tem dokazali veliko ljubezen in prijateljstvo do nje in sicer: družina John Vogel, družina Frank Martič, družina Bernard Martič, Mr. in Mrs. Novak, Mrs. Golobič in družina, Mr. Joe Pinculič, družina Mike Pinculič, družina Mike Vintar in hči, Mr. in Mrs. Kulurin, družina John Prah, družina Anton Urbanč, Mrs. J. Winters in družina, družina Anton Turk, Speh bratje, Mr. Matt Valentič, družina Zevnik in Michael Stepic, Mr. in Mrs. Vidmar, Mr. in Mrs. Vintar, Mr. in Mrs. Sintich, Mr. in Mrs. Zupan, Julia Cerar, društvo Carniola Hive No. 493 T. M.

Prisrčno se zahvaljujem obilnim darovalcem, ki so darovali za svete maše, ki se bodo brale za pokojno in sicer: družina John Vogel, družina Frank Martič, družina Bernard Martič, družina John Stipich, Mrs. Josephine Golobič in družina, Mr. in Mrs. Frank Golobič, Mr. Joe Pinculič, družina Mike Pinculič, Mrs. Johana Vintar, družina Joe Kodrich, družina John Centrik, družina Martin Zugel, Mr. in Mrs. Joseph Baskovic, družina John Per, Mr. Mike Vintar, družina Anton Urbanč, Mr. John Zakrajšek, Mr. in Mrs. Rok Draganč, Mr. in Mrs. Joe Baznik, družina Joe Okorn, Mr. Frank Sershen, družina Anton Malenšek, Mr. in Mrs. John Pesec, Mr. in Mrs. Matt Zulich, Mr. Math Valentič, Mr. in Mrs. John Zevnik, družina John Miler, družina Joe Laurich, Mr. in Mrs. George Juratovac, Mr. in Mrs. Louis Svete, Mr. in Mrs. Toporiš, Mr. Anton Drečnik, Mrs. Živoder in družina, Mr. Joe Tomšič, družina Peter Vintar, Miss Jennie Jerše, Mr. in Mrs. Joseph Russ, Mr. Joe Prah, družina Jos. Kos, družina Weiss, družina Joe Udovič, družina Mike Juratovac, družina John Bečtin, družina Tony Gerbec, družina Jack Katošič, Mr. in Mrs. Frank Kovšca, družina John Velich, družina Andy Juratovac, Mr. in Mrs. John Bogovich, družina Peter Kodrič, družina John Okicki, družina Jim Verbič, družina Joseph Robart, Mr. Tom Hammar, družina Joe Matjašič, Mr. in Mrs. Vincenc Peskar, Speh bratje, družina Joseph Zelle, društvo Slovenska ženska zveza št. 25.

Prav lepa hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago pri pogrebu.

Najprisrčneje se zahvaljujem Rev. Matija Jagru za spremstvo iz hiše v cerkev in na pokopališče in za opravljene cerkvene pogrebne obrede ter za ganljiv tolažilni govor v cerkvi.

Lepa hvala pogrebniemu zavodu Jos. Zele in Sinovi za vso prijazno naklonjenost ob času žalosti in za tako lepo vodstvo pogreba.

Ti, predraga nepozabna soproga, pustila si nas ob-jokane in se preselila v večnost za vedno. Tudi mi Ti bomo enkrat sledili in v Bogu bo naša večna združitve.

V globoki žalosti Ti želim, da počivaš mirno v zasluženem pokopu. Večna luč naj Ti sveti in lahka naj Ti bo ameriška zemlja.

Žalujoči ostali:

JOHN PINCULIČ, soproga.

Zapušča tukaj tudi žalujočo sestro ANNA VEGEL, bomo enkrat sledili in v Bogu bo naša večna združitve.

Cleveland, O., 1. decembra, 1934.

AMERIŠKA DOMOVINA

bi morala biti

V

vsaki slovenski hiši